

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001); Odontologija (M 002); Visuomenės sveikata (M 004)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Dermatologija 8 kreditai (216 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2	6
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu. Egzaminą sudaro 3 atvirojo tipo klausimai.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Suteikti teorinių ir praktinių žinių apie dermatologiją ir dažniausias odos ligas. Skatinti pademonstruoti supratimą apie holistinį požiūrį į odos ligas ir žmogaus organizmą, kaip neatskiriama klinikinės medicinos dalis, dažnai vienu metu apimančius skirtingas organizmo sistemas.</p>				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p><u>Bendroji dalis:</u> odos ligų etiologija ir patogenezė. Odos ligų klasifikacija. Odos struktūra, funkcijos. Pirminiai ir antriniai bėrimo elementai. Paciento, sergančio odos ligomis, klinikinis ir instrumentinis ištyrimas.</p> <p><u>Odos ligų gydymo principai:</u> emolientai: apibrėžimas, klasifikacija, pritaikymas gydant odos ligas. Vietinių gliukokortikoidų klasifikacija, veikimo mechanizmas, šalutinės reakcijos ir jų prevencija. Foto(chemo)terapija dermatologijoje: indikacijos, kontraindikacijos, šalutinis poveikis. UV spindulių poveikis odai. Saulės spindulių spektras ir jo poveikis žmogui.</p> <p><u>Infekcinių odos ligų etiologija, patogenezė, klinika, gydymas ir profilaktika.</u> Bakterinės odos ligos: impetigo, ektima, folikulitas, odos abscesas, furunkulas ir karbunkulas, rožė ir celiulitas. Laimo liga. Parazitinės odos ligos: niežai, utėlėtumas. Odos ir nagų grybelinės ligos. Virusinės odos ir gleivinių infekcijos: paprastoji pūslelinė, juosiančioji pūslelinė, virusinės karpos, užkrečiamasis moliuskas.</p> <p><u>Dermatitai,</u> jų apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, gydymas, prevencija. Iritacinis ir alerginis kontaktinis dermatitai. Atopinis, seborėjinis, vystyklų, dizhidrozinis, monetiškasis, sausos odos dermatitas.</p> <p><u>Papuloskvamozinės odos ligos,</u> jų apibrėžimas, etiopatogenezė, rizikos ir provokuojantys veiksniai, klasifikacija, klinikinės formos, jų ypatumai, diagnostika ir gydymas: vietinis, sisteminis, foto(chemo)terapija. Psoriazė. Plokščioji kerpligė. Rožinė dedervinė. Parapsoriazė: apibrėžimas, etiopatogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas.</p>				

Medikamentinės reakcijos odoje: makulopapulinė egzantema, daugiaformė raudonė, toksinė epidermio nekrolizė, fiksuota eritema, dilgėlinė ir angioedema: apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, gydymas, prevencija.

Autoimuninės jungiamojo audinio ir pūslinės odos ligos. Odos raudonoji vilkligė, kietligė, dermatomiozitas: apibrėžimai, etiopatogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas, prevencija. Epidermio ir dermoepiderminės jungties sutrikimai. Pūslių formavimosi mechanizmai ir klasifikacija. Paprastoji pūslinė, pūslinis pemfigoidas, Diuringo liga: apibrėžimas, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, gydymas.

Genodermatozės. Paveldimos ir įgytos pūslinės epidermolizės. Ichtirozės: klasifikacija, etiologija, klinikos skirtumai. Paprastoji, su X chromosoma susijusi ir lamelinė ichtirozė: apibrėžimas, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, gydymas. Įgimtos nagų ir plaukų ligos.

Odos priedų ligos. Plaukų ligos. Židininis nuplikimas, androgeninis plikimas: apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, gydymas. Riebalų liaukų ligos. Paprastieji spuogai ir rožinė: apibrėžimas, etiopatogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas.

Odos navikai. Klasifikacija. Gerybiniai odos navikai: odos cistos, minkšta fibroma (papiloma), kieta fibroma (dermatofibroma), seborėjinė keratozė, lipoma: apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas.

Ikivėžinės odos ligos: aktininė keratozė, Bovenio liga, odos ragas, piktybinis šlakas (*lentigo maligna*): apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas.

Epiteliniai odos vėžiai - bazalinių ląstelių karcinoma, plokščialąstelinė odos karcinoma: apibrėžimai, etiopatogenezė, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas, prevencija. Pigmentiniai apgamai. Displastiniai apgamai.

Melanoma: apibrėžimas, etiopatogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas, prevencija.

Odos limfomos: T-ląstelių ir B-ląstelių limfomos: apibrėžimas, etiopatogenezė, klasifikacija, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Habif T. Clinical dermatology, 6th edition. Mosby, New York, 2015.
2. Wolff K, Goldsmith LA, et al. Fitzpatrick's dermatology in general medicine. 9th edition. London McGrawHill London McGrawHill, 2019.
3. Bologna JL, Jorizzo JL, Rapini RP. Dermatology. 4th edition. London, Elsevier, 2018.
4. Wolff K, Johnsons R. Fitzpatrick's Color Atlas and Synopsis of Clinical Dermatology. 8th edition. London McGraw Hill, 2017.
5. Lapinskaitė G., Marčiukaitienė I., Dubakienė R. ir kt. Alerginio kontaktinio dermatito diagnostika ir gydymas. Metodinė mokomoji medžiaga. Vilnius, 2001.
6. Marčiukaitienė I., Lapinskaitė G., Valiukevičienė S. ir kt. Žvynelinės diagnostika ir gydymas. Metodinė mokomoji priemonė, Vilnius, 2004.
7. J.Grigaitienė, E. Naruševičiūtė – Skripkienė, I. Marčiukaitienė, G. Lapinskaitė, M. Bylaitė-Bučinskienė. Mokomoji knyga „Rankų egzema“, 2014.
8. Kisielienė, Inga; Grigaitienė, Jūratė; Kučinskienė, Vesta; Malinauskienė, Laura; Chomičienė, Anželika; Blažienė, Audra; Šitkauskienė, Brigita; Staikūnienė, Jūratė; Bylaitė-Bučinskienė, Matilda. Atopinio dermatito diagnostikos ir gydymo rekomendacijos. Mokomoji knyga. Vilnius, 2019

9. Šitkauskienė, Brigita; Blažienė, Audra; Bylaitė-Bučinskienė, Matilda; Chomičienė, Anželika; Grigaitienė, Jūratė; Staikūnienė, Jūratė; Valiukevičienė, Skaidra. Dilgėlinės diagnostikos ir gydymo rekomendacijos: Lietuvos alergologų ir klinikinių imunologų bei dermatovenerologų sutarimas: mokomoji knyga. Kaunas, Vitae Litera, 2020.
10. Valiukevičienė S, Grigaitienė J, Burg G, Itin P, McGrath J. DOIT: Dermatology Online with Interactive Technology. Webbook. LSMU, VU; www.cyberderm.net, 2021.
11. DermNet New Zealand ("DermNet"), DermNet New Zealand Trust. www.dermnetnz.org.

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Matilda Bylaitė-Bučinskienė (prof. dr.).
2. Rūta Gancevičienė (doc. dr.).
3. Jūratė Grigaitienė (doc. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė